

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ – BRÜKSEL

2009 / 8

BRÜKSEL'DE BİR HAFTA 23 Şubat 2009

BU SAYIDA:

**AB - TÜRKİYE
AB - GENİŞLEME
ENERJİ
KİMYA SEKTÖRÜ
ŞİRKET İŞLERİ
MALİ İŞLER
ÇEVRE
EKONOMİ**

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center, EUCCC/S-123, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100016 T: 861064622066 F: 861064622067

HAZIRLAYANLAR : Suna Orçun – Serhan Salman bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

AB – Türkiye

- Avrupa Topluluğu **Adalet Divanı**'nın (ATAD) 19 Şubat'ta "**Soysal Davası**" olarak bilinen davaya ilişkin yaptığı açıklamada, AB'ye üye ülkelerin Türk vatandaşlarına uyguladığı bazı seyahat vizelerinin AB ve Türkiye arasında imzalanan anlaşmalara aykırı olduğu belirtildi.

Türkiye'de yaşamakta ve bir Alman firmasında çalışmakta olan Mehmet Soysal, Cengiz Salkım ve İbrahim Savatlı adlı üç tır şoförü, Almanya'ya giriş çıkış için sürekli vize almak zorundayken, 2000 yılından itibaren vize taleplerinin reddedilmesi üzerine Berlin İdare Mahkemesi'nde dava açtılar. Davanın geri çevrilmesi üzerine, konu Berlin Eyalet Mahkemesi'nde temyize taşındı. Bunun üzerine davanın AB – Türkiye Ortaklık Hukuku çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğine dayanarak, konu görüş almak üzere ATAD'a götürüldü.

ATAD davayı Eylül 2008'de incelemeye başladıktan sonra davalı olarak Alman Dışişleri Bakanlığı ve Alman Çalışma Kurumu, AB Komisyonu, Danimarka, Slovenya ve Yunanistan müdahil oldular. ATAD'da incelenen temel soru, üye ülkelerin davacıları çalışmalarını önlemek için vize koyma hakkı olup olmadığı anlamaya dönük idi.

Türkiye ile AB arasında imzalanan Katma Protokol'ün 41/1. maddesine dayanan ATAD, Katma Protokol'ün yürürlüğe girdiği 1 Ocak 1973 itibarıyla vize uygulaması bulunmayan ülkelerin, bu tarihten sonra vize uygulamasına geçmelerini hukuka aykırı ilan etmiştir. Bundan sonraki aşamalarda, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için hukuksal olarak tescil edilen bu hakkın uygulamaya geçmesi için üye devletlere ve Türkiye-AB Ortaklık Konseyi'ne yönelik olarak siyasal ve hukuksal yöntemlerin devreye girmesi gerekmektedir.

AB – Genişleme

- AB Komisyonu 20 Şubat Cuma günü yayımladığı "**Genişlemiş Avrupa'nın Beş Yılı**" başlıklı raporda, genişlemenin AB ve AB vatandaşları için başarısını muhakeme ediyor. Son beş yılda AB'ye 12 ülke katıldığı ve katılım öncesi mevcut 15 üye ülkeden bazılarının yeni üyelerin sosyal sistemlerine ve ekonomilerine yapacağı etkiden endişe duymakta olduğu belirtilen raporda, 2004 ve 2007'de gerçekleştirilen genişlemenin tam tersine Avrupa'yı birleştirme sürecinde bir dönüm noktası olduğu vurgulanıyor. Rapora göre, söz konusu genişleme, yeni üye ülkelerde hayat standartlarının artmasını sağlarken, eski üyelere ise ihracat ve yatırım fırsatları yarattı.

Yeni üye ülkelerde kişi başına düşen milli gelir 1999 yılında eski üyelelerdeki gelirin %40'ı iken, 2008 yılına gelindiğinde bu oran %52'ye yükseldi. Ayrıca büyüme hızı 1999-2003 yılları arasında ortalama %3,5, 2004-2008 yılları arasında ise ortalama %5,5 olarak gerçekleşti. Diğer taraftan genişleme ticaret fırsatlarını da arttırdı. 2007 yılı rakamlarına göre yeni üye ülkelerin ihracatlarının %80'i AB dışı ülkelere gerçekleşirken, eski üye ülkelerin yeni üyelere satışları toplam ihracatlarının %7,5'ine ulaştı. Bu oran 10 sene önce %4,75 olarak gerçekleşmişti. Yeni üyelelerde işsizlik oranı yüksek seviyelerden AB'nin geri kalanı ile aynı seviyelere geriledi ve 2007 yılında %7 oldu. Eski üye ülkelerin yüksek oranda işgücü göçü alacaklarına dair endişeleri ise karşılıksız kaldı, aksine birçok göç alan üye ülkede işgücü göçü söz konusu ülkelerin işgücü nüfusunun %1'ini geçmedi ve işgücü açığı olan alanların dolmasını sağladı. Ayrıca, "geçicilik" işgücü göçünde önemli bir kavram oldu, bu bağlamda İngiltere'de mevcut göçmenlerin %50'si kendi ülkelerine geri döndü.

Mevcut durumda AB, dünya gayri safi milli hasılasının %30'unu ve dünya ticaretinin %17'sini elinde bulundurmak suretiyle dünyanın en büyük birleşik iktisadi alanını oluşturuyor. Söz konusu durum küresel dünyada AB'nin karar veren oyuncu

sıfatıyla yer almasını, böylece küreselleşmeyi vatandaşlarının faydası yönünde şekillendirmesini sağlıyor. Ancak, mevcut zorlu küresel şartlar ve çevre, vatandaşlarına büyük faydalar sağlayan, 500 milyon insanı sınırları içine alacak şekilde yaratılmış tek pazarı yok edebilecek riskler taşıyor ve korumacı eğilimlerin cazibesine karşı direnmek büyük mücadele gerektiriyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- Çek Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Alexandr Vondra, 18 Şubat Çarşamba günü Brüksel merkezli düşünce kuruluşu Avrupa Politika Merkezi'nin (EPC) düzenlediği bir konferansta konuştu. Bazı üye devletlerde **genişlemeden** kaynaklanan yorgunluk olduğunu, herkesin mevcut ekonomik krize yoğunlaştığı bu dönemde, genişleme sürecinin göz ardı edilmemesi gerektiğini belirten Vondra, süreci her şartta devam ettirmenin AB'nin sorumluluğunda olduğunu, aksi takdirde AB'nin kötü sinyaller yayacağını savundu.

Genişleme süreci, Haziran sonuna kadar devam edecek Çek dönem başkanlığının gündeme aldığı öncelikler arasında yer alıyor. Fakat sürecin ilerlemesi son aylarda AB'nin gündemini işgal eden bir takım olaylara, özellikle de küresel mali krize bağlı olarak yavaşladı. Ayrıca bazı aday ülkeler, AB üyesi bir ülkeyle olan politik anlaşmazlıkları sebebiyle genişleme sürecinde vetoyla karşı karşıya kalıyorlar. Son olarak Aralık ayında, Slovenya ve Hırvatistan arasındaki sınır anlaşmazlığı Ljubljana'nın, Hırvatistan'ın Birliğe katılım müzakereleri kapsamında, 11 başlığın açılmasını veya kapanmasını veto etmesine yol açmıştı. [İnternet bağlantısı için](#)

Enerji

- 19 Şubat'ta toplanan Ulaşım, Telekomünikasyon ve **Enerji Bakanlar Konseyi**'nde, AB Komisyonu'nun sunduğu İkinci Stratejik Enerji Gözden Geçirme Raporu tartışıldı. Enerji güvenliği ve verimliliği konularında tavsiyelerde bulunan rapor, Konsey'den destek gördü. Enerji projelerinin seçimi konusuna da öncelik verilen Konsey'de kısaca şu kararlara varıldı:

- Enerji arzında kesintilere engel olmak için çeşitliliğin ve enerji ağının genişlemesi yönünde ağırlık verilmesi gereken planlar: Güney Gaz Koridoru, Baltık bölgesinin enerji ağına etkin katılımı, Akdeniz Enerji Çemberi, Avrupa içi gaz ve elektrik arzında Kuzey-Güney, Orta ve Güneydoğu Avrupa bağlantıları, Kuzey Denizi ve Kuzeybatı Açık Deniz Şebekesi.
- Gaz depolaması alanında özel veya kamuya ait yatırımların teşvik edilmesi ve şeffaflığın sağlanması.
- Hazar Denizi gazına ve Avrupa'ya rekabeti artıracak yeni gaz kaynaklarına erişimi sağlayacak mekanizmalar üzerinde çalışılması.
- Enerji arz ve talebinin, depolama kapasitelerinin ve gaz akışının düzenli olarak gözlemlenmesi, bu bağlamda Avrupa Taşıma Sistem Operatörleri Ağı çalışmalarının geliştirilmesi.
- Trans-Avrupa Enerji Ağları (TEN-E) politikasının gözden geçirilmesi bağlamında, enerji bağlantıları ve altyapısının AB enerji stratejilerine uygun olarak seçilmesi.
- Özellikle Avrupa içi enerji ağlarının geliştirilmesi alanında yatırımların önündeki engellerin belirlenerek ortadan kaldırılması.
- Rüzgar enerjisinin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarda AB Komisyonu ve üye ülkeler arasında eşgüdümün benimsenmesi.

[İnternet bağlantısı için](#)

Kimya Sektörü

- Avrupa **kimya sanayii** rekabet gücü üzerinde çalışan AB Komisyonu'na bağlı Yüksek Düzey Kurul, sektörün orta ve uzun vadede karşılaşılabilecek güçlüklerin analizi ve bu güçlüklerin aşılmasına ilişkin tavsiyeler içeren bir rapor yayımladı. Yenilikçilik, enerji, iklim değişikliği ve ticaret gibi sanayi sektörünün geleceği açısından stratejik çıkarlar barındıran bir dizi alanın incelendiği raporda, sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunarak Avrupa kimya sanayiinin rekabet

gücünü artırmaya yönelik kırk kadar tavsiye oluşturuldu.

Kurul, diğer ekonomik faaliyetler için de belirleyici rol oynayan kimya sanayii için üç temel sorun tespit ediyor:

- Hammadde ve enerji temininin gittikçe zorlaşması ve bunun maliyetlere etkisi.
- İklim değişikliği ve küresel boyuttaki diğer çevre sorunları.
- Gelişmekte olan ülke sanayilerinin yol açtığı güçlü rekabet ve bu ülkelerin pazarlarına giriş zorluğu.

Raporda kimya sanayiinin başarısının devamı için üç anahtar faktör öne çıkarılıyor:

- Yenilikçilik, araştırma, bilgi ve iletişim ağlarının güçlendirilmesi.
- Doğal kaynakların sorumlu kullanımı, enerji ve hammadde temini için eşit şartlar sağlanması.
- Kimya sanayiinin potansiyelini tam kullanarak rekabetçi kalmasını sağlamak.

Yüksek Düzey Kurul'un 27 üyesi, bakanlar ve üye devletlerin yüksek dereceli temsilcileri ile AB kimya sanayii, kimya bölgeler ağı, akademisyenler, sendikalar, çevreyle ilgili STK'lar ve tüketici örgütleri temsilcilerinden oluşuyor ve başkanlığını AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Günter Verheugen yürütüyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Şirket İşleri

- AB Komisyonu, üye ülkelerden İspanya, Lüksemburg, Portekiz ve Çek Cumhuriyeti'nin ulusal yasalarını, **şirketler hukuku** ve işletmelerin yönetimine ilişkin **Ortak Pazar yönergeleri** doğrultusunda düzenlemedikleri gerekçesiyle şu konularda Avrupa Adalet Divanı'na başvurmaya karar verdi:

- Sınır ötesi şirket birleşmeleri (Lüksemburg): Sınır aşan şirket evlilikleri hakkında 2005'de onaylanan yönerge, farklı üye devletlerde kurulmuş limited şirketlerin birleşmesini kolaylaştırmayı amaçlıyor. Yönerge, genel

olarak ulusal şirket birleşmelerinde uygulanan kurallardan esinlenen temel bir çerçeve oluşturarak, satın alınan şirketin tasfiyesinden kaçınmayı mümkün kılıyor ve menkul kıymetler yatırım fonları teşebbüsleri hariç bütün limited şirketleri kapsıyor. Bu yönergenin en geç Kasım 2007'ye kadar ulusal kanunlara uygulanması gerekiyordu.

- Şirket sermayelerinin oluşturulması, korunması ve değiştirilmesinin kolaylaştırılması (İspanya, Portekiz ve Lüksemburg): Anonim şirket sermayelerinin oluşturulması, korunması ve değişikliği rejimini değiştiren yönerge 2006'da kabul edildi. Bu yönerge, üye devletlere bazı şartlar altında, şirketleri rapor oluşturma yükümlülüklerinden muaf tutma, sermaye sahipliğinin yeniden yapılandırılmasını kolaylaştırma imkanı vermekte ve sermaye azaltılması sırasında alacaklılara güvenceler sunmaktadır. Bu yönergenin en geç Nisan 2008'e kadar ulusal kanunlara eklenmesi gerekiyordu.
- Borsaya kayıtlı şirketlerin şeffaflık yükümlülükleri (Çek Cumhuriyeti): 2007 yılında yürürlüğe giren "şeffaflık" yönergesi, yatırımcılara şirketlerin performans ve mali durumları ile sermaye yapılarındaki önemli değişimler hakkında sağlanan bilginin niteliğini iyileştirme amacını taşıyor. Bu yönergenin en geç Mart 2008'e kadar ulusal kanunlara uygulanması gerekiyordu.

[İnternet bağlantısı için](#)

Mali İşler

- AB liderleri 22 Şubat'ta yaptıkları toplantıda **mali piyasalar** ile mali ürünlerin gözetimi ve vergi cennetlerinin kısıtlanması konularında anlaştı. Ayrıca liderler, Nisan ayında Londra'da yapılacak ve küresel finansal yapı hakkında reformların tartışılacağı **G20** zirvesinde ortak pozisyon alınması konusunda birleşti.

Yayınlanan ortak bildiride liderler, tüm mali piyasaların, ürünlerin ve bunlara iştirak edenlerin ayırım yapılmadan ve ikamet ettiği ülkeye bakılmadan gözetim veya mevzuata tabi tutulması gerektiğinin altını çizdi. Bunun yanında liderler, Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Finansal İstikrar Forumu'nun (FSF) uluslararası tavsiyeleri kontrol etmek ve uygulamaları desteklemek üzere görevlendirilmesini önerdi.

Ayrıca liderler, uluslararası kurumların ihtiyaçlarını dikkate alarak, IMF fonlarının iki katına çıkarılmasının desteklenmesini kararlaştırdı. [Internet bağlantısı için](#)

- AB Parlamentosu **Bütçe Kontrol Komitesi**, Mart ayından itibaren Komisyon'dan **Bulgaristan** ve **Romanya**'ya kullanılan AB fonlarının nasıl harcadığına ilişkin düzenli olarak rapor isteyeceği belirtildi.

Komite, 2007 bütçe analizleri çerçevesinde, Avrupa Yolsuzlukla Mücadele Bürosu ve Sayıştayın birliğe yeni katılan iki ülkede tespit edilen çok sayıda usulsüzlüğe ilişkin belgeleri de içeren, taslak raporları tartıştı. AB'nin finansal menfaatinin korunması ve yolsuzlukla mücadele ile ilgili taslak rapora göre Bulgaristan ve Romanya, rapor edilen bilgilerde güvenilirlik, konusunda en kötü durumda bulunuyor. Ayrıca, AB Komisyonu'nun yakın zamandaki raporlarına göre, organize suçlar ve yolsuzlukla mücadelede Romanya'nın geriye gittiği, Bulgaristan'ın da harekete geçmediği belirtiliyor.

Geçen sene Bulgaristan'ın katılım öncesi yardım aracı kapsamında 500 milyon €'luk fonu usulsüzlük ve yolsuzluk sebebiyle, Romanya'nın ise 142 milyon €'luk tarım fonu ödeme sistemindeki düzensizlikler yüzünden askıya alınmıştı. Fonlar hala serbest bırakılmış durumda değil. [Internet bağlantısı için](#)

Çevre

- AB Komisyonu, **kentsel atık suların arıtılmasına** ilişkin yönergeye uymadığı gerekçesiyle İtalya'ya son bir yazılı uyarı gönderiyor. İtalya'da 299 yerleşim biriminde su arıtımının AB standartlarına uymadığı belirtilirken, arıtılmamış atık suların kıyıların kirlenmesinin en önemli nedeni olduğu vurgulanıyor.

İtalya'ya ilk uyarı 9 Temmuz 2004 tarihinde gönderilmiş. Bu son uyarı üzerine gelecek cevaba göre Komisyon konuyu Avrupa Adalet Divanı'na götürüp götürmeyeceğine karar verecek. [Internet bağlantısı için](#)

Ekonomi

- Eurostat tarafından **satın alma gücü** paritesine göre hazırlanan istatistiklere göre, 2006 yılında kişi başına düşen milli gelir bölgesel olarak şu şekilde farklılık gösterdi: Kişi başına düşen milli gelir Kuzey-Doğu Romanya'da AB27 ortalamasının %25'i, Londra'nın iç bölümünde ise ortalamanın %336'sı olarak belirlendi.

Kişi başına milli gelirin en yüksek olduğu bölgeler sırasıyla Lüksemburg (%267), Brüksel (%233), Hamburg (%200), Groningen (%174), Ile de France (%170), Yukarı Bavyera (%168), Viyana (%166), Stockholm (%166); en düşük olduğu bölgeler ise ağırlıklı olarak Romanya, Bulgaristan ve Polonya'da bulunuyor. [Internet bağlantısı için](#)

*

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 23-24 Şubat, Genel İşler ve Dış İlişkiler Bakanlar Konseyi
- 24 Şubat, AB – Lübnan Ortaklık Konseyi
- 26 Şubat, Adalet ve İçişleri Bakanlar Konseyi
- 2 Mart, Çevre Bakanları Konseyi
- 5-6 Mart, Rekabetçilik Konseyi
- 9 Mart, Eurogroup toplantısı
- 9-10 Mart, İstihdam ve Sosyal Politikalar Konseyi
- 16-17 Mart, Genel İşler ve Dış İlişkiler Bakanlar Konseyi

Konferanslar-Seminerler

- 26 Şubat, "Framing Nano, Multi Stakeholder Workshop - A dialogue on the Regulation and Governance of Nanotechnologies", <http://www.framingnano.eu/>
- 3 Mart, "Saving the MDGs from global recession", Friends of Europe, <http://www.friendsofeurope.org/>
- 6 Mart, "Policy Dialogue - Boosting European consumers' rights through collective redress: next steps?", European Policy Center, <http://www.epc.eu/>